

در مصاف توحید و طاغوت، آن که خداوند متعال مقدر کرده پیروز شود، جبهه حق است. ملت ایران اگر حرکت خود را ادامه دهد قطعاً بر دشمنان پیروز خواهد شد. (۱۳۹۸/۱/۱۴)

www.basirat.ir

▼ حرف روز

الزامات راهبرد جدید

شورای عالی امنیت ملی ایران روز چهارشنبه (۱۸ اردیبهشت ماه) در بیانیه‌ای اعلام کرد قصد دارد «در راستای صیانت از امنیت و منافع ملی مردم ایران و در اعمال حقوق خود مندرج در بندهای ۲۶ و ۳۶ برجام» برخی اقدامات خود ذیل برجام را متوقف کند. اگر بگوییم اقدام جمهوری اسلامی ایران در مقابله با نقض برجام و عمل نکردن غرب به این توافق، یک نقطه عطف در سیاست خارجی کشور در سال‌های اخیر است، بیراه نگفته‌ایم.

بدون تردید، این اقدام را باید باز شدن مسیر جدید در تحولات سیاست خارجی ایران تفسیر کرد. صرف نظر از اینکه اقدام متقابل ایران درباره توقف برخی تعهدات برجامی خود در مرحله اول تا چه اندازه متوازن در برابر عهدشکنی طرف غربی است، به یقین باید گفت اهمیت تغییر ریل در سیاست خارجی ایران درباره برجام، به مراتب بیشتر از تجدید نظر در اقدامات اولیه‌ای است که قرار است صورت گیرد.

با فرض اینکه راهبرد جدیدی از سوی ایران در وضعیت کنونی معین شده است، که شواهد و قراین همین را نیز تأیید می‌کند، حال ضروری است با قاطعیت و بدون تزلزل در عزم و تصمیم، مسیر طراحی شده را در پیش گرفت؛ واقعیت آن است که مشخصه اصلی جنگی که هم اکنون در جریان است، نبرد اراده‌ها و جنگ شناختی است؛ با این اوصاف لازم است به الزامات این جنگ پایبند بود؛ تبدیل کردن تصمیم و راهبرد جدید اعلامی و اعمالی جمهوری اسلامی ایران به موضوعی ملی به نحوی که درباره آن انسجام و اجماع داخلی صورت گیرد، گام نخست و اساسی در این زمینه است. در این باره اتفاق نظر گروه‌های سیاسی و بخش‌های گوناگون حاکمیتی ضرورتی اجتناب‌ناپذیر است و نباید در پیمودن راه و اقدامات جدید دچار تردید شد، که اگر این‌گونه شد، کل راهبرد اهمیت و اعتبار خود را از دست می‌دهد و به یقین منافع ملی را نه فقط در زمینه هسته‌ای و نه تنها در کوتاه‌مدت، بلکه در همه زمینه‌ها و در درازمدت به مخاطره می‌اندازد.

اهمیت اعلام راهبرد جدید، به قدری مهم و حساس بود که رصد اولین مواضع غرب نشان می‌دهد، این رویکرد از منطق درونی کافی و قدرت تأثیرگذاری لازم برخوردار است؛ به هر حال انسجام ملی در این راهبرد و معتبر جلوه دادن قاطعیت ایران در اعمال این استراتژی قطعاً ضریب موفقیت آن را افزایش می‌دهد.

▼ گزارش روز

انکارناپذیر

«داریوش قنبری» فعال اصلاح‌طلب و از نمایندگان ادوار مجلس به تازگی در مصاحبه‌ای گفته بود: «اینکه ریشه مسائل و مشکلات فعلی کشور را به دولت نسبت دهیم و بگوییم او مقصر است، بی‌انصافی کرده‌ایم! مشکلات امروز، از بیرون توسط آمریکایی‌ها مخصوصاً بعد از روی کار آمدن ترامپ بر دولت تحمیل شد. انتخابات ریاست‌جمهوری آمریکا نخستین تأثیر منفی خود را روی سیاست خارجی و اقتصاد ایران گذاشت.» صادق زیباکلام از طرفداران معروف دولت تدبیر و امید، که چند سالی است از دولت روحانی ناامید شده، در یادداشتی عنوان کرده است: «هیچ دولتی با کمک هیچ اقتصاددانی و به کمک هیچ‌گونه برنامه‌ای نمی‌تواند جلوی تورم و گرانی را بگیرد. آقایان نوبخت، واعظی یا همتی که جای خود دارند. در شرایط حاضر اگر مسئولیت اقتصادی دولت را حتی به «جان مینارد کینز»، «آدام اسمیت» و دیگران می‌سپردیم نیز هیچ فرقی نمی‌کرد. وقتی اعتمادی نسبت به آینده وجود داشته باشد، هیچ دولتی نمی‌تواند جلوی تورم و گرانی را بگیرد.» و جملاتی دیگر از این دست که این روزها از سوی چهره‌های نزدیک به جریان اصلاحات مطرح می‌شود، تازه‌ترین نوع تلاش برای کاهش انتقادات و ناراضی‌ها از دولت مورد حمایت اصلاح‌طلبان و نمایندگان اصلاح‌طلب مجلس است. آنها که هیچ کارنامه قابل قبولی برای ارائه ندارند، به دنبال دلیل تراشی برای عملکرد غیر قابل قبول اصلاح‌طلبان هستند؛ روشی که البته پیشتر با طرح مباحثی مانند «دولت موازی» یا «دولت پنهان» مطرح شده و به دلیل استقبال نکردن مردم و نپذیرفتن از سوی افکار عمومی شکست خورده بود! سرنوشتی که احتمالاً در انتظار این راه حل و طرح مباحث جدید نیز خواهد بود؛ چرا که تعلل، خطای محاسباتی، تنبلی و فقدان مدیریت در برابر چشمان مردم است و این عمل و آثار سوء آن با هیچ گفتاری درمان نمی‌شود و با جمله‌سازی و بهانه‌تراشی‌های کودکانه نمی‌توان ناکارآمدی را انکار کرد.

▼ اخبار ویژه

پیش‌بینی افزایش سرمایه اجتماعی نظام

برخی از نهادهای امنیتی با تحلیل حضور عوامل تندرو در دولت ایالات متحده آمریکا و رژیم صهیونیستی گفته‌اند، این برای ایران نوعی فرصت بوده و سبب افزایش سرمایه اجتماعی نظام اسلامی شده است. از نگاه این نهادهای امنیتی، قرار دادن نام سپاه پاسداران انقلاب اسلامی در فهرست گروه‌های تروریستی سبب انسجام بیشتر در داخل کشور شد و عملاً سرمایه اجتماعی غرب‌زده‌ها را کمتر کرد. اگرچه در زمان دموکرات‌ها برجام منعقد شد و فضای افکار عمومی به سمت مذاکره رفت؛ اما میزان بی‌اعتمادی به آمریکا بیشتر شده است. این نهادهای امنیتی همچنین گفته‌اند انتخاب مجدد نتانیاهو که دغدغه ترامپ بود جای هیچ نگرانی ندارد؛ چرا که قدرت منطقه‌ای ایران افزایش پیدا کرده و شبکه جبهه مقاومت گسترده‌تر شده است.

◀ حجت‌الاسلام احمد مروی، تولیت آستان قدس رضوی در نشستی با مسئولان دفاتر استانی آستان با تأکید بر پرهیز از گسترش فعالیت‌ها و عدم افزایش نیروهای انسانی دفاتر استانی آستان قدس گفته است، نباید رقابتی با تولیدهای آستان شاهچراغ شیراز، آستان حضرت معصومه (س) در قم و سازمان اوقاف صورت گیرد. وی گفته است، میزان هر وعده افطاری زائران را از ۲۰ هزار نفر به ۲ هزار نفر کاهش داده و مابقی را به مردم سیل‌زده اختصاص دهید.

▼ اخبار

نمایش مذاکره برای تسلیم ایران!

«فیاض زاهد» فعال سیاسی اصلاح طلب در مصاحبه با روزنامه «آرمان» گفت: «آمریکا به دنبال آن است که با بالابردن سطح تنش ما را وادار به گفت‌وگو کند. استراتژی نهایی آمریکا مصالحه با ایران است و حاضر است برای دستیابی به این هدف، دست به درگیری‌های محدود نظامی با ایران بزند.» برخلاف ادعای این روزنامه اصلاح طلب، آمریکا نه به دنبال مصالحه و آشتی با ایران، بلکه در پی «نمایش مذاکره» است. این کشور قصد دارد به خیال خام خود با نمایش مذاکره، به دیگر کشورهای جهان این پیام را بدهد که ایران با وجود بدعهدی آمریکا در برجام، در نهایت در واکنش به لاف‌گزینه نظامی و جنگ، وادار به مذاکره و تسلیم شد. طیف اصلاح طلب در نقش بلندگوهای ترامپ در ایران، از یک سو وضعیت اقتصادی غیرقابل قبول فعلی را که ناشی از سوءمدیریت دولت است، نتیجه تحریم‌ها جا زده و از سوی دیگر، با تکرار کلیدواژه سایه جنگ، این گونه القا می‌کند که کشور در آستانه جنگ قرار دارد و چاره‌ای جز مذاکره با آمریکا نداریم.

داشتن سخنگو برای دولت اجباری است

روزنامه «سازندگی» در یادداشتی به قلم «فرزانه ترکان» عضو شورای مرکزی حزب کارگزاران نوشت: «یکی از بزرگ‌ترین روش‌های موفقیت‌آمیز ارتباط با جامعه، داشتن اطلاع‌رسانی مناسب دولت‌ها و خصوصاً داشتن یک سخنگوی توانمند برای انتقال اطلاعات و اخبار به مردم است. متأسفانه بیش از یک سال است که دولت آقای روحانی علی‌رغم تلاشی که برای رفع مشکلات موجود در جامعه انجام می‌دهد، از ضعف عدم ارتباط مناسب با مردم برخوردار است... هوشمندی دولت برای برقراری ارتباط با مردم و داشتن سخنگوی دولت برای اینکه بتوانند به راحتی با مردم حرف بزنند و هر هفته مردم را در جریان قرار دهند، در شرایط حساس کنونی اجباری است. سخنگویی که فقط حرفش فضایی نباشد؛ بلکه با اطلاعات کامل از شرایط جامعه و عموم مردم و بیان اطلاعات درست و شفاف به کاهش بی‌اعتمادی که مردم به آن دچار هستند، کمک کند.»

وجود ۱۰۰ هزار خودروی ناقص در کارخانه‌های خودروسازی

مهدی مطلب‌زاده، نایب‌رئیس انجمن صنایع همگن نیرومحرکه و قطعه‌سازی کشور گفت: در حال حاضر به دلیل شرایط موجود بخشی از تولیدات خودروسازان قابلیت تجاری شدن پیدا نمی‌کند؛ به گونه‌ای که حدود ۱۰۰ هزار دستگاه خودروی ناقص در کف کارخانه‌ها موجود است. وی با بیان اینکه بخش اعظم ۴ هزار میلیارد تومان تسهیلات اولیه پرداختی از سوی خودروسازان به قطعه‌سازان تنها صرف خرید مواد اولیه شد، اظهار داشت: چنانچه باقی تسهیلات ۱۱ هزار میلیاردی که وعده داده شده در اختیار قطعه‌سازان قرار نگیرد، مواد اولیه مورد نیاز صنعت قطعه به اتمام رسیده و مشکلات این صنعت و به تبع آن صنعت خودروسازی بیشتر خواهد شد. وی یادآور شد: مطالبات قطعه‌سازان از خودروسازان حدود ۲۰ هزار میلیارد تومان بوده که پرداخت ۴ هزار میلیارد تومان اولیه در سال گذشته تنها یک پنجم آن بود.

مذاکره ترامپ با ایران غیر ممکن است

وبگاه شبکه خبری «ان‌بی‌سی‌نیوز» در تحلیلی نوشت: «به نظر می‌رسد ترامپ معتقد است تحریم‌های فلج‌کننده سرانجام ایران را به پذیرش توافقی که سخت‌گیرانه‌تر از توافق مذاکره‌شده از سوی دولت باراک اوباما است، سوق خواهد داد.» در این تحلیل، پس از اشاره به مشکلاتی که تحریم‌ها برای اقتصاد ایران ایجاد کرده‌اند، آمده است: «اما حلقه مشاوران تندرو رئیس‌جمهور آمریکا عزم ایران و میزان تاب‌آوری آنها را دست‌کم گرفته‌اند.» ان‌بی‌سی‌نیوز در ادامه با تأکید بر ناتوانی ترامپ در انجام مذاکره نوشت: «هنر مذاکره کردن او الآن چقدر روی کره شمالی جواب داده است؟ علاوه بر این، ایران بر خلاف کره شمالی کشوری با حاکمیت تک‌نفره نیست و در چنین شرایطی مذاکره میان دولت دو کشور تقریباً غیرممکن است.»

▼ اخبار کوتاه

محمدعلی خطیبی، مدیر اسبق امور بین‌الملل شرکت ملی نفت ایران با بیان ضرورت صادرات فرآورده به جای نفت خام، به تجربه تحریم‌های سال ۱۳۹۰ اشاره کرد و گفت: در فروش نفت خام مشکلات وجود داشت؛ زیرا هر نفت خامی مشخصات خاص خود را دارد و در هر بندر و اسکله‌ای با یک آزمایش ساده مشخص می‌شود این نفت از کدام کشور آمده و به سادگی صادرات نفت خام قابل رصد و تحریم‌پذیری است، ولی فرآورده‌های نفتی اینطور نیست. مسلم بدانید اگر فرآورده باشد، صادرات آن خیلی آسان‌تر صورت می‌گیرد.

«نعیم العبودی» عضو کمیته روابط خارجی پارلمان عراق گفت: «فشار آمریکا به دولت عراق کاملاً مردود است و دولت عراق باید با تحولات و رویدادهای منطقه‌ای از موضع قدرت برخورد کند؛ چرا که عراق با داشتن منابع انسانی و مادی قوی است و می‌تواند در این حوادث سیاسی نقش‌آفرینی کند.» وی تأکید کرد: «ما فشارهای آمریکا علیه عراق را رد می‌کنیم و قبول نمی‌کنیم که عراق را بخشی از تحریم‌هایش علیه ایران قرار دهد؛ چرا که این دو کشور پیوند تاریخی و جغرافیایی دارند. بنابراین مصلحت ما اقتضا می‌کند با این محاصره همراه نشویم.»

«علی‌اکبر فرازی» دیپلمات پیشین ایران در اروپا در مصاحبه با روزنامه «ایران» گفت: «واقعیت این است که یک سال پس از خروج آمریکا از برجام و قول و قرارهایی که اتحادیه اروپا گذاشت، مشخص شد اتحادیه اروپا نمی‌خواهد بیش از این توان اجرایی از خود نشان بدهد. به جای این توان اجرایی، اروپا سعی می‌کند با گفتار درمانی موضوع را به نحوی اداره کند تا هم جمهوری اسلامی ایران در برجام باقی بماند و هم یکطرفه از مزایای برجام بهره‌مند شوند.»

آمارهای گمرک درباره تجارت کالا در فروردین ماه ۱۳۹۸ نشان می‌دهد، در فروردین ماه ۸/۵ میلیون تن کالا به ارزش ۲/۵ میلیارد دلار صادر و در مقابل ۱/۲ میلیون تن کالا به ارزش ۲/۳ میلیارد دلار وارد کشور شده است. گفتنی است، تراز تجاری کشور بدون احتساب نفت خام طی یک ماهه نخست امسال، معادل ۲۱۳ میلیون دلار مثبت بوده است.

روزنامه «ایندیپندنت» در گزارشی به نقل از خبرنگار خود «پل ترو» در قدس اشغالی با عنوان «بحران غزه، هشدار سازمان ملل متحد درباره فاجعه انسانی» آورده است: یک میلیون انسان با رنج گرسنگی در غزه روبه‌رو خواهند شد. وی افزوده است: مسئولان این سازمان بین‌المللی بر نیاز فوری به کمک‌های مالی برای کاهش این بحران در غزه تأکید کرده‌اند.